Ч. 75. Краків, 9. серпня 1940. Рік I.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Народній часопис для Ґенерал-Ґубернаторства

„Krakauer Nachrichten"
Ukrainische Volkszeitung
für das
General-Gouvernement

Adresse der Redaktion:
„Krakauer Nachrichten"
Krakau, Orzeszkowngasse 7. II
Fernsprecher 104-81.

Adresse der Administration:
Krakau, Karmeliterstrass 34 II
Fernsprecher 230-39

30 сот.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю і закордоном:
місячно 3 зол. 50 сот.
чвертьрічно 10 зол. 50 сот.
піврічно 20 золотих
річно 40 золотих
Курс 1 нім. марки 2 зол.
Адреса Редакції: Краків, Ожешкової 7, тел. 104.81
Адреса: Адміністр. Краків. Кармелітська 34, тел. 230-39
Дирекції: ч. тел. 137-42

ВИХОДИТЬ В ПОНЕДІЛОК, СЕРЕДУ І ПЯТНИЦЮ

Затоплено 5 міліонів ворожого тонажу

Берлін, 7. 8. Начальна команда німецької армії повідомляє: Одно німецьке підводне судно затопило три ворожі, озброєні торговельні кораблі 16.875 тон містоти, що плили під охороною военних кораблів. Дня 5 ц. м. дійшло над Каналом до повітряної битви при чому зістрілено два анґлійські літаки найновішої системи. Шість літаків примушено злетіти на землю. Дня 6 ц. м. німецькі літаки бомбардували різні анґлійські пристані. Анґлійські налети на північну Німеччину не спричинили ніякої шкоди.

Начальна команда подає, що від 9—31 липня затоплено поверх 700.000 ворожого тонажу. Знову ж від початку війни затоплено 5 міліонів ворожого тонажу. Очевидно, що крім того ушкоджено поверх 1.100.000 ворожого тонажу. Якщо йде про кораблі, то затоплено переважно торговельні. Це неабиякі великі успіхи, а водночас дошкульні втрати Анґлії. Самих ушкоджених анґлійських кораблів начислюється на пів міліона тон містоти.

Начальна команда дальше повідомляє, що німецькі літаки кружляли понад Анґлією, Шотляндією і Морем, бомбардуючи при тому різні маґазини та військові обєкти. Крім того збомбардовано збірники нафти у Степлю у районі Ліверпуль.

—o—

Італійці наступають на цілому фронті

В Африці відбуваються бої на фронті, довгому на 300 км від египетського прикордонного села Мусайд до африканських степів у північній Кенії. Крім того відбуваються там бої між пішими відділами. В Кенії італійці перейшли до повного наступу, добуваючи важні ворожі позиції, шляхи, тощо. Італійці добули головне місто в Кенії Мацаль.

Звідти наступ італійських частин поступає дальше вперед. Летунство бомбардувало вперше Ваїр. Укріплення і летунські майдани важко ушкоджені.

Крім того італійські літаки відбули розвідчі лети над Мальтою, зістрілюючи один анґлійський літак.

У північній Африці, по другому боці Киренаїки італійці примусили анґлійців до відступу, добуваючи два повзи, а два знищено.

В понеділок бомбардовано маґазини муніції в Ґібральтарі.

Японія зірве взаємини з Анґлією

ШТОКГОЛЬМ, 7. 8. Анґлійські урядові круги затривожені анґлійсько-японським непорозумінням. Часопис „Таймс" помістив заяву японського міністерства війни, підкреслюючи, що в ній названо Анґлію ворожою державою. У Льондоні сподіються, що небаром дійде до зірвання анґлійсько-японських дипльоматичних взаємин.

Японці озлоблені на Анґлію за те, що ця у відповідь на арешти анґлійських шпигунів у Японії, арештувала японських безвинних купців у Льондоні. Японська преса називає цей вчинок нахабністю. Японський посол у Льондоні відвідав льорда Галіфакса й домагався негайного звільнення арештованих. Мін. Галіфакс заявив, що в цій справі суд висловить свою думку. Посол Шіґемітсу відмітив, що таке поступовання ще більше погіршить напружені взаємини між обидвома державами.

У міжчасі наспіли вістки, що в Сінґапурі анґлійці арештували керманича японського інформаційного бюра, Кабаяші. Японська преса підкреслює, що Анґлія співпрацює з Америкою, щоб шкодити японській політиці в Східній Азії.

—o—

Льондонська біржа готова до втечі

Штокгольм, 7. 8. Льондонські банки й біржа дістала наказ приготовити все, що б у випадку потреби могти швидко зліквідувати свої підприємства. Річ у тому, що в Льондоні числяться з недалеким уже німецьким наступом і тоді прийдеться втікати до Канади.

Німецькі літаки скидають в Анґлії летючки в анґлійській мові, які населення поквапно купує.

Рішучі домагання Японії

Токіо, 7. 8. У японському міністерстві закордонних справ відбулася конференція на якій рішено: **Домагатися негайно, щоб Анґлія звільнила всіх арештованих японців і дала запоруку, що в майбутньому такі випадки не повторяться.**

Оці домагання передала Японія анґлійському послові в Токіо, та й свому послові в Льондоні.

Якщо Анґлія не сповнить цих домагань, **то Японія зірве з нею дипльоматичні взаємини.**

Вся японська преса висловлює обурення супроти Анґлії та домагається відплати: „око за око" „зуб за зуб".

Часопис »Гочі Шімбун« домагається відкликання японського посла з Льондону.

Токіо, 7. 8. Японський уряд під проводом премієра князя Коное відбув нараду, на якій міністр закордонних справ склав звіт у справі арештувань японських громадян в Анґлії. Преса повідомляє, що уряд ухвалив деякі строгі рішення, якщо Анґлія не сповнить домагань Японії.

У різних містах Японії відбуваються протианґлійські демонстрації, на яких населення домагається рішучої постави супроти Анґлії.

Пошуканка винуватців

Краків, 7. серпня 1940.

Французький уряд покликав до життя надзвичайну слідчу комісію для розгляду вини, чому Франція програла війну. Вже мабуть у найближчому часі розпічнеться судовий процес проти ряду найчільніших французьких політиків та військовиків за двох останніх кабінетів III. Републики: Далядіє та Рейно. Ці обидва премієри знайдуться теж на лаві підсудних, таксамо, як і начальний вожд французької армії, ґен. Ґамелен. Ціле обвинувачення буде обертатись довкола двох головних питань: 1) чому Франція виповіла війну, чи пак перла до війни, не будучи ще якслід до війни приготована? і 2) чому прогаяла пізніших 9 місяців, вичікуючи німецького наступу, замість переймати ініціятиву у свої руки? Зате нема іншого питання, яке — навіть, коли б допустити наведені два — повинно би стояти на першому місці: чи післяверсайська Франція не мала іншого розвоєвого шляху та інших можливостей вияву своїх творчих амбіцій, як тільки у війні з Німеччиною? **Чи Франція мусіла воювати?**

Із німецької преси довідуємося, що це останнє питання, якого **нема** серед питань, на які будуть відповідати обвинувачені міністри й ґенерали, не викликує у французів сумнівів. Вони упрощують собі проблематику своєї теперішньої траґедії стверджуванням факту, що — мовляв — Франція мала свої союзи, що їх мусіла дотримати, — та й годі! Так, немов Франція **не могла** розумною порадою вплинути на Польщу, щоб вона не перетягала струни побрязкуванням шабелькою та немов Франція **мусіла** йти на шнурку анґлійської політики окруження! Адже Франція погоджувалася на мирову пропозицію Мусолінія, зголошену другого дня війни, яка передбачувала негайну конференцію Німеччини, Франції, Анґлії та Польщі з припиненням мирових операцій там, де вони у тому часі знаходились, — себто з фактичним переходом Поморя вже в німецькі руки. Чи не можна було разом із німецькою та італійською дипльоматією співпрацювати над мирною розвязкою проблеми Данціґу, Поморя та німецької меншини у Польщі — **перед** вибухом війни?! Чи Франція не знала, що у понятті союзу може скриватися теж найріжнороднішмй зміст, та що між іншим — саме льояльність супроти союзника наказує пригадувати йому, щоб він рахувався з реальним відношенням сил та не спирав всієї своєї екзистенції виключно лише на союзах з далекими сусідами, розпутуючи з найближчими сусідами найгостріші конфлікти?!

Викидаючи з оцього сензаційного процесу за державну зраду кардинальне питання про те, хто **спричинив** війну, обмежиться процес до розгляду, хто **програв** війну. Вся вина і вся кара мають впасти на голови винуватців замалої **військової** підготови Франції, зате без вини і кари залишаються всі ті, що перед історією відповідають за фальшиві шляхи французької **політичної** думки. Словом: маємо у нинішній Франції точнісько той сам підхід до справи фран-

цуської програної, що його ми бачили і бачимо у всіх поляків щодо польської програної. Кілька днів тому читали ми у »Берлінер Берзен Цайтунг« (»Крах еміґрантів«, »До психольогії польщини«, А. Райс, »Б. Б. Ц« з 24. 7.) потвердження поголосок про те, що вся журба польської еміґрації від першого дня виїзду поза кордони розваленої польської держави була звернена на те, щоб на носіїв останнього польського режіму скинути всю вину за траґедію свою і своєї батьківщини. Польська слідча комісія займалася, мовляв, такими преважними справами, як те, щоб вияснити, хто з достойників польського режіму побив когось із опозиції, а ґен. Сікорський мстився на своїх противниках тим, що не допускав їх до леґіону у Франції. Німецький журналіст, пишучи про це, обурюється, вбачаючи в цьому польську декаденцію, яка йде понад звалища Варшави і руїни польської державности та не дозволяє хворим на ту декаденцію полякам зрозуміти свою власну теперішню ситуацію.

В обох випадках маємо дуже цікаві спільні риски. Бачимо, що не тільки »програний не має рації«, але що всю відповідальність за невдачу несе перед землями той, хто останній мав у своїх руках владу. Ми бачимо, як страшенне важко народам, які програли, безпосередньо після своєї програної вглиблюватись у суть своєї траґедії та доходити до глибини правди: хто завинив?! І ми бачимо однаково на прикладі Польщі, як і Франції, як страшенне мститься плоский та поверховний підхід до своїх національно-державних проблем, що їх не видно поза серпанком максималістичних фраз, наймиліших — вулиці.

Добре сталося, що десь вже у північній Африці арештували Манделя, французького жида, колишнього секретаря Клемансо та міністра внутрішніх справ в останньому уряді Рейно. Але недобре буде, коли будуть його судити за його правління у днях, коли Франція вже горіла та коли вже ніщо її не могло врятувати її, тільки капітуляція і сепаратний мир. Бо його головна вина — це співавторство у версайському договорі, який був нещастям не тільки Німеччини, але й усієї Европи, всіх її народів, нещастям також самої Франції і самих французів. Добре діється, коли потягають до суду тих, які знущаються над землями і батьківщиною у її траґічних хвилинах. Але зле діється, коли у тоґу суддів зодягаються ті, які виплекали **хвору атмосферу**, в якій могли доходити до влади **малі, невідповідні, хворі люди.**

—о—

Українці Грубешова витають хлібом і сіллю Ґен. Ґубернатора д-ра Франка

Ми вже подали загальні звідомлення про інспекційну подорож Генерального Ґубернатора міністра д-ра Франка по Люблинщині, де була і згадка про гостину Його в Грубешові й Холмі, тепер подаємо докладніший опис нашого окремого кореспондента.

В товаристві шефа люблинської области (дістрікту) ґубернатора Цернера та кількох старшин дня 27. липня ц. р. приїхав мін. д-р Франк до Грубешова. На зустріч йому виїхав на замійську шосу відділ кінної бандерії, в народній ноші, що приїхала на це свято до Грубешова із кількох сіл Белзчини.

Біля години 2-ої пополудні віхав самохід з д-ром Франком та з ґубернатором Цернером перед будинок грубешівської повітової управи. Самоходові Ґенерального Ґубернатора товаришили самоходи зі старшинським почотом та українська кінна бандерія. Самохід Ґенерального Ґубернатора задержався недалеко тріюмфальної брами, при вході вулиці, що веде до будинку повітової управи. Тріюмфальна брама прибрана німецькими державними та українськими національними прапорами, з німецьким і українським привітальним написом. Обабіч вулиці »Вермахтштрассе« та її бічниці, стояла у зорґанізованих рядах, окремими ґрупами, військова орхестра, відділ війська, відділ »ґренцшуців«, дітвора українських шкіл Грубешова й околиці, українська молодь зорґанізована у Відділі Виховання Молоді, українське старше громадянство, врешті ґрупа урядовців ляндрату та гурток місцевих німців.

У хвилині, як д-р Франк висідав з самоходу, військова орхестра заграла марша, а грубешівський ляндрат Франке та представники установ привітали по черзі Генерального Ґубернатора.

Після привітання офіційними представниками влади мін. д-р Франк перейшов перед рядами війська й української дітвори в напрямі тріюмфальної брами.

Біля тріюмфальної брами ґрупа представників українського громадянства, якими припала честь привітати мін. д-ра Франка від українців Грубешівщини. Начальник округи Франке представив Генеральному Ґубернаторові провідника Українського Комітету у Грубешові д-ра Клодницького. Від українського громадянства Грубешова д-р Клодницький привитав Ґенерального Ґубернатора короткою промовою в німецькій мові. Зчерги ґрупа українських пань у стилевих народних одягах з п. Хрущовою у проводі подала мін. д-рові Франкові на прегарно вирізьбленім підносі, накритім вишиваною скатертю — символічно хліб і сіль. Українськи діти, хлопчик і дівчинка, та представниця української молоді п. І. Кашубинська вручають Ґен. Ґубернаторові китиці квітів.

На привітальні слова та дари українців відповідає д-р Франк підкреслюючи, що німецька влада, яку Він репрезентує, уможливить українцям у Ґен. Ґубернаторстві повноту культурного та господарського розвитку. Врешті подякував за зготовлене для нього сердечне прийняття та привитавшись з урядовцями ляндрату, місцевими німцями та провідником української молоді дир. Маланяком, ввійшов у товаристві свого почоту та ляндрата Франке до будинку ляндрату.

Ввесь день побуту міністра д-ра Франка в Грубешові повівали на вулицях Грубешова жовто-блакитні прапори, а у вікнах домів виднілі портрети Фірера. Це було свято, яких мало довелось переживати мешканцям цього прикордонного города, тому і радість з цього приводу була велика та велике захоплення.

Латвія й Естонія „рівноправні члени“ СССР

Москва, 7. 8. На засіданні верховної совітської ради прийнято Латвію у склад Совітського Союзу. На другому засіданні верховної ради, на якому був приявний Сталін, Молотов і інші високі совітські достойники, рішено узглиднити прохання Естонії та приймити її у склад Совітського Союзу. У новій совітській республиці відбудуться вибори до совітської верховної ради. Очевидно, що обидві ці держави ввійшли у склад Совітів, як »рівноправні члени«.

—о—

Справа Добруджі розвязана?

ПОГОЛОСКИ В БУКАРЕШТІ. — КОРДОНИ З 1912 Р. — ТРУДНОЩІ ЗІ СЕМИГОРОДОМ.

Букарешт, 7. 8. У Букарешті темою дня стало питання Добруджі. Загально говорять, що це питання вже розвязане. Повновласник румунського уряду перевів вступні розмови з болгарським урядом і Румунія мабуть виявила згоду відступлення Болгарії цілу Добруджу так, що новий кордон з 1912 р. устійнено б.

Що ж знову торкається румунсько-мадярських розмов у справі Семигороду, то тут виринають великі труднощі. Саме населення Семигороду висловлюється проти відступлення Семигороду Мадярщині. Румунський уряд піде радше на виміну населення з Мадярщиною, щоб зберегти Семигород.

Америка не візьме участи у війні

Ню Йорк, 7. 8. В Америці як відомо, ухвалено закон про загальний обовязок військової служби. Проти цього заявився представник професійних союзів, а тепер гостро протестують робітники. Союз кваліфікованих робітників ухвалив протест, підкреслючи, що ця орґанізація начислює 4 мільони осіб. Вони виконають обовязок військової повинности, але лише тоді, якщо заіснує необхідна потреба оборони Америки.

—о—

ГРОМАДЯНСТВО ВАТИКАНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ДЛЯ ПАПСЬКИХ ДИПЛЬОМАТІВ.

Рим, 7. 8. Між Ватиканом і італійським урядом дійшло до порозуміння, так, що дипльоматичні представники Ватикану за кордоном, себто нунції, одержали громадянство ватиканської держави. Таким чином вони могтимуть дальше перебувати в тих державах, з якими Італія веде війну.

—о—

ВИВЛАСНЕННЯ ЖИДІВ У МАДЯРЩИНІ.

Будапешт, 7. 8. Мадярський уряд велів у середу цього тижня вивласнити жидівські маєтки. Небаром виселять жидів з Мадярщини. Жиди покриють частинно кошти переселенчої акції.

—о—

ДЕРЖАВНА РАДА У СЛОВАЧЧИНІ.

Братислава, 4. 8. Президент Словаччини д-р Тісо іменував згідно з постановами словацької конституції 6-ох членів словацької державної ради. До тієї ради увійде між іншими мін. внутрішних справ Шаньо Мах. З уряду входить туди і премієр д-р Тука. Перше засідання тієї ради відбулося 6 серпня.

—о—

ЖИДІВСЬКІ РЕСТОРАНИ У СЛОВАЧЧИНІ ЗАЧИНЕНІ.

Братислава, 4. 8. У четвер словацький міністр внутрішніх справ Шаньо Мах наказав замкнути всі жидівські ресторації.

АРЕШТУВАННЯ БУРМІСТРА В МОНТРЕАЛІ.

Ню Йорк, 7. 8. Велике враження викликав у Канаді факт арештування улюбленого бурмістра міста Монтреаль — Гуда. Він виступив явно проти побору канадійців до війська, яке мало б боротися за Англію. Його арештовано на вулиці й це викликало зрозуміле негодування серед населення міста. Гуд за 15 років своєї праці зробив дуже багато добра для Канади. В справі побору канадійців до війська, Гуд закликав населення до пасивного спротиву.

—о—

АВСТРАЛІЯ ЗДЕРЖАЛА ВИСИЛКУ ВІЙСЬК ДО АНҐЛІЇ.

Женева, 7. 8. До Анґлії прибув останній транспорт австралійського війська, доволі мало. Уряд рішив не висилати вже більше війська до Анґлії, так що 80.000 вояків, які були призначені до висилки, залишиться в Австралії.

Допомогова акція Українського Центрального Комітету у Кракові

I.

По розвалі Польщі минулої осени, при визначуванні межі інтересів і впливів між Великою Німеччиною та СССР, по цей бік межі залишились окраїни наших етнографічних земель, а саме: Холмщина з Підляшшям, Посяння і Лемківщина.

Ці окраїни, як і українське населення, яке на них живе, вимагає в кожній ділянці та напрямі великого вкладу праці і то праці продуманої і послідовної. Завданням тиеї праці мало б бути піднесення культурного, господарського і соціяльного рівня, та національної свідомости, до рівня бодай такого, на якому находяться інші наші землі.

В тій праці потрібна і тим що цю працю виконують і тим над ким і для кого працюють, **допомога**. Допомога і моральна і матеріяльна та вкінці технічно-орґанізаційна. Це кожний з нас собі освідомив, коли лише можна нам було глибше віддітхнути і ширше розвинути рамена.

Негайно по приході непереможних німецьких військ на наші землі, по осередках де находилися бодай одна-дві ініціятивні і свідомі одиниці, почали самочинно творитися орґанізаційні клітини. Так повставали різні орґанізації, різні по формі, але тотожні по змісті, яким була праця і допомога, про які ми вже вгорі згадали. Згодом, почали на ці окраїки і до інших осередків заточенців напливати утікачі з того боку Сяну і Буга.

Праця отих клітин в терені ставала щораз то живішою, глибшою і ширшою. Одночасно з тим розростом праці почався дошкульно відчувати брак центрального осередка, який би цю працю поодиноких клітин в терені координував, її гармонізував, давав загальні напрямні та заступав її перед центральною німецькою владою.

Заходи у німецької центральної влади Ґенерал-Ґубернаторства оснувати такий Центральний Осередок увінчалися успіхом і при кінці травня ц. р. основано в Кракові **Український Центральний Комітет** під проводом загально відомого українського вченого **проф. д-ра Володнмира Кубійовича**, який за свої наукові праці був переслідуваний польською владою. і за оборону українських прав усунули його поляки з катедри університету у Кракові, притому Він мусів укриватись перед запроторенням до Картуської Берези.

II.

ЗАВДАННЯ У. Ц. К.

Завданням Українського Центрального Комітету є орґанізувати допомогу і опіку над розбудовою суспільно-громадського життя українців на теренах Ґенерал-Ґубернаторства у всіх його ділянках і напрямах а саме: культурно-освітній, господарській, соціяльній, виховання молоді, опіки над родиною, санітарній і т. д.

Для успішного орґанізування тиеї допомоги й опіки УЦК, у проводі якого, як вже згадано, стоїть Провідник, який має для помічі заступника і секретаря, ділиться на такі відділи:

а) орґанізаційний і персональних справ; б) допомоги праці і господарству; в) допомоги в прохарчуванні або т. зв. суспільна опіка; г) допомоги молоді і родині; з) фінансових справ; ж) допомоги культурноосвітньої.

Кожний із тих відділів має свого керманича.

Завданням кожного з тих відділів чи пак керманичів, орґанізувати допомоги в ділянці суспільно-громадського життя, що відповідає назві відділу.

Для охоплення тиєю допомоговою акцією всіх теренів Ґенерал-Ґубернаторства, де живуть українці, У. Ц. К. орґанізує свої низові клітини **Українські Допомогові Комітети та їхні Делеґатури.**

Тереном діяння У. Д. К. є терен повіту (староства), округи (Крайсгавптманшафту), чи міста (Штадтгавптманшафту). Осідком У. Д. К. засаднично є осідок окружного або міського старости (Крайс — або Штадтсгавптмана).

Кожний У. Д. К. для кращого наладнання допомогової праці на своюму терені, може в кожній волости, себто збірній громаді, оснувати **Делеґатури.**

УКД. може волосні Делеґатури обєднувати у т. зв. районові Делеґатури, яких райони відповідають колишнім адміністративним, чи судовим повітам.

Тереном діяння Делеґатур є терен волости чи пак району.

Завдання Українських Допомогових Комітетів та їхніх Делеґатур на їхніх теренах, є ті самі, що й завдання УЦК. на терені цілого Ґенерал-Ґубернаторства.

Кожний УДК. дістав вказівки праці, в яких подрібно вичислені ті завдання та засоби, якими УДК. мають переводити допомогову акцію.

Якщо йде про **матеріяльні засоби** на фінансування тиеї допомогової акції УЦК. і УДК. та їхніх Делеґатур ,то ті засоби **має дати українське громадянство.**

З тиеї метою кожний український громадянин повинен вплачувати до каси УДК. даток у такій висоті, яку визначить УДК. Цей даток управнює кожного платника стати спомагаючим членом УДК. і дістати особисту **»виказку«, що він є українець. Нехайже ніхто не відмовляється від цього датку.**

III.

З повстанням Українського Центрального Комітету, з його низовими клітинами Українськими Допомоговими Комітетами, та їхніми Делеґатурами, відпала потреба ,а навіть можливість істнування всіх дотеперішних орґанізацій в терені, без огляду на їхні різні назви, які мали подібні завдання що й УДК.

Всі ті дотеперішні орґанізації мусять бути розвязані, або зреорґанізовані на У. Д. К. чи пак їхні Делеґатури районові, що вже й переведено. Реорґанізаційна акція дотеперішних орґанізацій за винятком варшавської области (дістрікту), де прийде до цього в короткому часі, закінчена. Таксамо майже закінчена орґанізаційна акція нових УДК, за винятком деяких повітів в радомській области (дістрікті) і Новому Торзі краківській области (дістрікті), де також в короткій це наступить.

Під сучасну пору відбуваються інспекційні обїзди **Провідника Українського Центрального Комітету проф. д-ра Володимира Кубійовича,** для відправи голов Українських Допомогових Комітетів і районових делеґатів. Така інспекційна поїздка і відправа для люблинської области (дістрікту) відбулася в Холмі в днях 31. липня і 1. серпня ц. р. Разом з Провідником УЦК в поїзді і відправі від УЦК взяли участь орґанізаційний керманич інж. Осип Бойдуник, фінансовий керманич інж. Олександер Зибенко і в. о. керманича суспільної опіки д-р Михайло Сопуляк.

Далі у відправі взяли участь голови і деякі референти та делеґати таких УДК. чи пак Делеґатур: Біла Підл., Холм, Володава, Грубешів, Белз, Замістя, Томашів, Чесанів, Білгорай, Красностав, Пулави, Янів, Радзинь і Люблин.

Між учасниками відправи були м. інш. деякі б. голови дотеперішніх Комітетів, відомі суспільні діячі Холмщини і Підляшшя як: нотар **Антін Павлюк** з Холма, суддя Олександер **Рочняк** зі Замістя, б. сенатор Сергій **Любарський**, ґен. вікар. о. м-р Володимир **Малюжинський**, о. протоер. Володимир **Матвійчук** з Тарногороду, о. **Шкоропар** Порфір з Володави, і багато інших.

Відправа, яка відбувалася в ґімназійному будинку при вул. Чарнецького ч. 4 почалася в год. 9-ій рано. Відправу відкрив **Провідник УЦК. проф. д-р Володимир Кубійович,** який виголосив довшу, річеву, глибоку змістом промову, в якій коротко але ядерно зясував зібраним теперішне наше положення, наші внутрішні відносини, наше відношення до німецької влади і німецької влади до нас, наші завдання під сучасну пору і в майбутньому і на цьому тлі завдання Українського Центрального Комітету, його низових клітин Українських Допомогових Комітетів та їхніх Делеґатур. „Важка і незавидна доля українського народу в його історичному минулому і під сучасну пору, але тим важчою і відповідальнішою мусить бути праця Українських Допомогових Комітетів та всіх нас і в центрі і в терені, щоби цю долю тепер облегчити, а на майбутнє вибороти їй кращу" — закінчив Провідник свою глибоко продуману промову.

Далі чергувалися ділові реферати поодиноких керманичів УЦК, в яких кожний в своїй ділянці подрібно пояснював, як слід виконувати завдання, наложені УДК-там статутами і вказівками праці.

По обіді складали голови поодиноких Комітетів і делеґати районових делеґатур звіти про працю УДК та їхніх делеґатур про свої успіхи, осяги і висліди праці, а одночасно з тим й недомагання та перешкоди у праці. Звіти з місць на загал випали задовільно, а деяких УДК і делеґатур несподівано добре, що й підчеркнув Провідник УЦК. з признанням, доручаючи працю поширити і поглибити, щоби при черговій відправі можна зі спокійною совістю ствердити, що зроблено вже багато. Вкінці ставили запити учасники відправи і висловлювали свої думки, завваги та напрямні щодо дальшої праці УДК і делеґатур. Їм відповідав Провідник УЦК і поодинокі керманичі.

IV.

ПРЕДСТАВНИКИ ВЛАДИ НА ВІДПРАВІ УДК.

Другого дня, себто 1. серпня ц. р., відправа почалася в год. 8-ій рано основним рефератом на тему: **»Участь українців в адміністрації і самоуправі«**, який виголосив **д-р Льонґин Голейко** — нотар і **дир. Зиновій Пеленський — оба з Люблина.** В год. 9-ій зявилися представники німецької, цивільної та військової влади з шефом національного відділу при уряді Ґенерального Ґубернатора **д-ром Арльтом та шефом відділу для українських справ полк. Бізанцом.**

Представників влади привитав провідник УЦК **проф. Кубійович.** З черги забрав голос **д-р Арльт.** Промовець в сердечноприязній промові зясував відношення німецької влади до українського культурноосвітнього і господарського розвитку та розбудови суспільно-громадського життя українців у Ґенерал-Ґубернаторстві взагалі, підчеркуючи, що всі кривди, заподіяні поляками українцям, будуть направлені. Далі зясував ці великі завдання, які мають виконати УДК-тети, допомагаючи українському населенню в розбудові його суспільно-громадського життя.

Під кінець представники влади, живо цікавилися суспільним життям українців у терені люблинської области (дістрікту). Учасники відправи давали інформації про те життя, звертаючи увагу і на недомагання та їхні причини.

Продовження відправи відбувалося у старому будинку маґістрату міста Холма при вул. Люблинській в год. 11-ій, в поширеному складі представників німецької влади з поодиноких повітів люблинської области з шефом національного відділу при люблинській области (дістрікті) **д-ром Тюрком** у проводі. Д-р Тюрк відкриваючи відправу привитав українських та німецьких учасників відправи; обговорив завдання та напрямні допомогової акції в люблинській

бласти, участь і ролю в цій акції Українських Допомогових Комітетів.

Тут знову представники УДК і делеґатур подали відомості про стан допомогової акції УДК і делеґатур на своїх теренах та взаїмні інформації, пояснення та пляни на майбутнє.

Під кінець дир. **Володимир Тимцюрак** — відпоручник УЦК при люблинській області в імені УДК люблинської области, — відповідаючи на прощальну промову д-ра **Тюрка**, подякував представникам нім. влади за зрозуміння українських вимог і за поміч у суспільно-громадській праці українців. Дальше продовження відправи представників УДК і делеґатур люблинської области відбувалося в будинку ґімназії при вул. Чарнецького в год. 15,30, на яке прибув **полк. Бізанц**, який обширніше в українській мові розвинув думки висловлені попередньо іншими представниками влади, додаючи до них свої спостереження і напрямні праці.

Представник УЦК **інж. Осип Бойдуник** подякував **полк.** Бізанцові за його загально відоме прихильне відношення до українських справ і позитивне їх полагоджування. З черги **д-р Голейко** докінчив свій реферат та виголосив реферат **д-р Степан Баран і ґенеральний вікарій о. м-р Вол. Малюжинський** на тему »Церковні проблеми на Холмщині і Підляшші«. По рефератах вивязалась жива дискусія, в якій брали участь між іншими: **проф. Кибалюк Неофіт** з Люблина, **б. суддя Рочняк** з Замістя, **о. Матвійчук** з Тарногороду, **проф. Герасимюк** з Грубешова, **м-р Мостович** з Холма та інші. З огляду на пізну пору закінчення і закриття відправи відбулося 2-го серпня ц. р. Провідник УЦК **проф. Володимир Кубійович** закрив відправу подякувавши присутнім за участь. Під кінець треба згадати, що з нагоди німецької й української відправи, спільним заходом німецьких чинників і УДК в Холмі відбулася вечором 31. липня ц. р. в німецькому касині в Холмі імпреза. На її програму склалися українські народні танки, співи місцевого хору, гри на бандурах і деклямації. Підчас вечірки **полк. Альфред Бізанц**, — якого привитав шеф національного відділу в Люблині **д-р Тюрк** і приявні оваційно, — поділився своїми пребагатими споминами зі світової і з української війни в Галичині і Великій Україні, за що нагороджено його ґучними оплесками.

Вечірка ця пройшла незвичайно мило та вдатно.

Поширюйте наші видання!

З голосів преси.

Внутрішня ситуація Франції

Передовик „Франкфуртер Цайтунґ" з 2. ц. м. висловлює низку цікавих міркувань з приводу внутрішньої ситуації Франції, при чому спростовує деякі фальшиві думки, що їх могли б мати французи або взагалі чужинці про становище німців до теперішніх подій на терені, що стоїть під суверенною французькою владою.

Автор порівнює Францію з підприемством, яке збанкрутовало. Маршал Петен був тим, який перший пізнав цю правду та мав відвагу оголосити конкурс. Він перейняв на себе незавидну місію конкурсового ліквідатора з коротким речинцем. Але тут виявилося, що амбіцією старенького маршала стало самому надалі вести збанкротовану фірму, відновити її та наново відчинити. „Це справа, яка цікавить головно французів, але й нас не залишає байдужними".

»Німеччина, якій виповіли війну, побила ворожу Францію та знівечила по всі часи систему союзів, які від десятків літ непокоїли Европу. Континент дістане свій новий лад, при чому вихідною точкою будуть історичні відносини, які пригадуються із далекої минувшини. Стара закордонно-політична ідея Франції, яка тривала століття, мусить щезнути разом з її наслідками. Зате будуче внутрішнє оформлення Франції цікавить нас далеко менше, — хоч, очевидно, можна буде відчитати з нього, поскільки *Франція* сама відвертається від лінії, яка веде від Рішельє через Делькассе до міністрів, які виповіли нам війну. Отже вправді будучий дух Франції і його нове політичне обличчя не буде для нас зовсім байдужне, але Німеччина й надалі, як і досі, не має заміру ошінювати своїх сусідів по тому, чи і як вони наслідують німецькі ідеї та життеві форми. Досить, що дотеперішня політична система Франції разом із її хиткими постатями, які опанували були її та які поставили собі були за ціль розірвати на кусники Німеччину, — досить, що ми їх побили військово і політично...«

Автор далі ще раз повторює, що

»Гітлер рамя-об-рамя з Мусоліні дасть Европі нову постать, а внутрішній порядок у Франції буде виключно річчю французів.«

Приглядаючись спробам теперішніх керманичів Франції завести й у себе якийсь новий лад, автор погоджується з висловом теперішнього міністра внутрішніх справ Франції, що програна Франції прийшла тому, бо її „політичний, господарський та соціяльний стан був виснажений" та що французи „лежать під руїнами капіталістично-ліберального перестарілого парлямантарного устрою". Питання тільки, яке велике те виснаження Франції і чи тому вона взагалі зможе в якомусь недалекому часі знайти у собі зовсім нові сили, щоб переродити себе знутра. Річ не в тому, щоб французам показувати свою „ласку", тільки, щоб знаходити правильну розвязку історичних проблем. Німці *волять* мати сусідом здорову французьку націю — але це проблема, яку мусять розвязати самі французи. Німці розвяжуть проблему свого відношення до того сусіда.

Дорадники мікада

У тій самій німецькій ґазеті ще з 31. 7. була широка власна кореспонденція з Токіо, яка нічого не втратила на актуальности, ба навіть зискала на ній з уваги на теперішній конфлікт Японії з Анґлією та напружені відносини з Америкою. У державі, в якій авторитет монарха та його думка мають на державні справи далеко більший вплив, ніж в якійнебудь іншій сучасній монархії, цікаво знати, хто саме впливає на нього та дорадже йому.

Ото ж довідуємося, що міністри включно з премієром не належать до тих, які мають найбільший і найповажніший дорадчий голос, — це радше технічні керманичі державного апарату та формальні уповноважені монарха. За кулісами донедавна ще діяв таємний вплив „старих державних діячів". Це були люди, які мали особливі заслуги перед державою і нацією, як ті, що разом з цісарем Меї оснували були модерну японську державу. Єдиним таким діячем, який залишився тепер при житті, це князь Сайоні, який має 92 роки і тому від кількох літ перестав вже грати свою величанську ролю у державному житті Японії. Була вправді спроба, щоб під проводом князя Сайоні, князя Іто та маршала Ямаґата створити цілу ґрупу, яка була б переємником традиції „старих державних діячів", але та спроба не вдалася, бо не було пригожих індивідуальностей. І тому найбільші впливи в японській державі мають нині: тайна державна рада (головно її президент) та найвищі достой-

Г. ХОРОЛЬСЬКИЙ.

По дорозі йдучи...

1. ОЙ, ПОСТЛАЛАСЬ ДОРІЖЕНЬКА...

Повних сім місяців я мандрую вже по світі. Колись, будучи ще дома, я мріяв про таку далеку мандрівку, журився тим, що не маю грошей на таку далеку й коштовну дорогу. Сьогодні мої мрії сповнилися. Я мандрівник! Не в такому характері, правда, як я собі уявляв, не з такими думками, як треба мандрівникові, а з таким стуженим серцем за всім страченим... Та це не має значіння, чи я став мандрівником по своїй волі, чи ні. Факт, що я мандрую з міста до міста, від села до села вповні вистарчає для назви »мандрівник«.

Як у тій пісні співають:

„За плечима торбина,
Ще й латана свитина..."

...Гей далекая доріженько і далекий краю! Нові ви для мене, незнані, а такі принадні. Стільки у вас сьогодні нового й цікавого, стільки ріжноманітного! Дайте ж мені сили про все згадати і про все записати...

2. НА ЗАХОДІ — ВЕЛИКІ ЗМІНИ...

На зверхній вигляд усе так само: далеко простяглися гористі, мальовничі околиці Баварії. Навколо високі червоні дахи господарських будівель, навколо смерекові, а зрідка букові ліси. Тепер липень — повно зелені. В городці коло хати, в полі, на луках, у лісі. Щоранку поважно, діловито приходить працьовитий день і відходить, стомлений, пізнім вечером. Що-дня світить золоте сонце й огріває своїм промінням серця мешканців цієї країни. Рік тому їх було більше тут, тепер ні. Тепер все жінки, старші мужчини та майбутнє — діти. Батьки, чоловіки сповняють інший обовязок — боронять батьківщину. Про це що-дня пригадує всім невеликий місцевий часопис та одна звичайна собі людина, що по нашому зветься листар. У торбі цієї людини криється багато радости для жінки, матери, сестри, нареченої...

Читаючи колись »На заході — без змін« — я уявляв собі людей цієї країни прибитими, приниженими, без охоти жити й творити чин. Сьогодні я побачив, що цей нарід взагалі нездібний до цього! На кожному кроці залізна витривалість, рівновага духа, всюди обовязок.

Пацифісте Ремарку! Як ти мало знав свій нарід, коли відважився так писати!

В останньому часі лопотять на дахах сільських будівель величезні національні прапори. Вони звіщають про велику перемогу над ворогом, вони кажуть, що сини, чоловіки, батьки, брати гідно виконують свій обовязок, говорять про силу й могутність нації, про ґенія, що нацією верховодить.

Лопіт переможних прапорів творить могутню пісню про сонячне завтра цього народу. Під лопіт прапорів поспішно йде щоденна праця: зі сходом сонця починається, з заходом кінчається. І дивно: Ніхто не нарікає на втому. Навіть молода, ще зовсім молода Еммі мого господаря. Встає разом з матірю, разом з нею працює цілий день, а ввечері все усміхнена і ні разу ще не почув я з її уст про втому. Така не лише молоденька Еммі — такі всі вони, мешканці цієї країни. Від малої дитини починаючи, а на старенькому дідусеві чи такій само бабусі кінчаючи — всі вони живуть лише працею й обовязком.

Недалеко за селом стоїть великий памятник у честь поляглих у світовій війні. На двох великих плитах вписані імені тих, що в тій війні віддали своє життя за батьківщину. Багато синів тих, що вписані

ники цісарського двору, головно два з них, а саме — „сторож державної печати" та міністр цісарського двору. „Сторож державної печати" це не лише формальний титул, як в Анґлії, бо в Японії ніодин акт з підписом мікада не може появитися, щоб не перейшов через руки того, який має приклasти печатку, — знову ж міністр цісарського двору це преважна фіґура, бо він щоденно найчастіше стрічається з цісарем.

„Сторож цісарської печати та міністр цісарського двору це найбільш консервативні елементи серед дорадників цісаря. Вони цупко тримаються політичних концепцій і господарських звязків, які прийшли у спадщині по старих часах. Таким робом сторожі державної печати були завсіди виразними прихильниками анґльо-американської орієнтації і противниками радикальних елементів, які змагали до авторитарної системи. Хоч це звучить дивно, а проте вони заступали лібералістичний напрямок у внутрішній і закордонній політиці, всупереч напрямкові, який домагався авторитарного правління та нових порядків. Висловом бажання зберегти порозуміння з Анґлією та Америкою було покликання до влади уряду Абе-Номура на початку цієї европейської війни, та — після їх відходу — уряду Йонаї-Аріта з початком цього року. Особливо цей останній уряд визначався впертим триванням при помилковій орієнтації сторожа державної печати Юаза. Важкі невдачі західніх великодержав примусили сторожа державної печати Юаза податися до димісії. Він мусів понести наслідки своєї фальшивої оцінки міжнародньої ситуації, таксамо, як уряд Йонаї-Аріта. На його місце прийшов близький співробітник князя Коное, голови тайної державної ради, який став новим прем'єром, — маркіз Кідо, новий сторож державної печати, який буде здається більше податливий на нові течії, ніж його попередники. Він доказав це вже при творенні нового уряду.«

Коли з уваги на великанські американські зброєння, звернені проти Японії, та на можливість недалекого зірвання анґльо-японських дипльоматичних взаємин (у звязку з арештами англійських шпіонів в Японії та відплатними репресіями анґлійців), — коли з уваги на всі ті події цікавість міжнароднього світа знову звертається у сторону Далекого Сходу, то й дорадники цісаря стягають на себе зацікавлення політичного світа: вони стоять у тіні, але фактично несуть величезну моральну відповідальність за політику тієї азійської великодержави.

——o——

Зїзд українських інспекторів в Холмі

Під проводом референта для українського шкільництва при уряді шефа люблинської области д-ра Брандля, відбувся триденний діловий зїзд українських повітових шкільних інспекторів люблинської области. Після обговорення справ, звязаних з діяльністю інспекторів, зїзд займався службовими, особистими й іншими питаннями українського вчительства. Дальше обговорено організацію українського шкільництва, пляни та справу шкільних підручників. Підчас обговорювання цілого комплексу цих питань виявилося, в який безоглядний спосіб поляки гнобили українців своєю ослабленою меншинною політикою. Тому німецька адміністрація мусіла разом з Українським Комітетом наново побудувати цілу внутрішню й зовнішню орґанізацію українського шкільництва, заки почалася наука українських шкільних дітей.

Від 1. вересня ц. р. в люблинській області некваліфікованих українських учителів заступлять кваліфіковані з корінної Польщі, куди їх перенесли свого часу поляки за те, що вони на українських землях вчили дітей в українській мові. Тепер під німецькою владою вернулися вони знову на свою землю, щоб вчити українських дітей в державних школах.

Щоб некваліфіковані дотеперішні учителі, яких є у люблинській области коло 400, від 1. вересня не лишилися без праці, зможуть відбути адміністраційний курс та працювати відтак в адміністрації.

Румунія готова переговорювати

Заява румунського уряду.

БУКАРЕШТ, 7. 8. У Румунії проголошено комунікат, в якому сказано, що румунський уряд рішений переговорювати з Болгарією. В тій цілі уряд доручив свому послові в Білгороді повновласти почати вступні переговори з болгарським урядом у справі Добруджі. Таке саме доручення одержав румунський посол у Римі, що давніше був у Будапешті.

——o——

Заява шведського короля

ШТОКГОЛЬМ, 7. 8. Король Швеції Густав V. святочно відчинив надзвичайне засідання парляменту в Штокгольмі. Навязуючи до закордонної політики Швеції, король заявив: „Моя закордонна політика не змінилася. Бажаю вдержати приязні взаємини з усіми".

Сом ухвалив бюджет на 1940/41 роки, в тому 41 мільйонів на зброєння.

—o—

Немає карности серед совітського робітництва

Москва, 6. 8. Московський часопис »Правда« пише, що серед совітського робітництва немає карности. Тому директори й керманичі поодиноких фабрик будуть самі відповідати, якщо вони не каратимуть строго деструктивних типів серед робітництва. Таких робітників слід негайно віддавати до суду.

Совітсько-фінляндські переговори

Гельсінкі, 7. 8. Совітсько - фінляндські переговори в справі встановлення остаточних кордонів між Совітами і Фінляндією небаром будуть покінчені. Загально сподіються, що з кінцем жовтня ця справа буде остаточно вирішена.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ЗАКОНИ В РУМУНІЇ.

Букарешт, 7. 8. Цими днями проголошено в Румунії закон, що забороняє жидівський ритуальний заріз худоби. У жидівських ресторанах подають лише дріб.

—o—

АМЕРИКАНЦІ ПОКИДАЮТЬ ШВЕЦІЮ.

Штокгольм, 7. 8. З доручення американського посольства в Штокгольмі ще цього місяця виїде зі Швеції до Америки 130 американських громадян. Причина такого наглого виїзду американців зі Швеції невідома.

на цих таблицях, сьогодні замінили своїх батьків, багато таксамо, може, й не вернеться апоміж них... Проте цей памятник не є символом смутку. Він лише пригадує грядучим поколінням, що вписані тут люди полягли з мечем у руках, полягли в обороні своєї батьківщини, полягли для того переможеними, щоби сьогодні нарід став непереможним.

Я тепер зрозумів, чому то мати чи батько, жінка чи сестра не плачуть при прощанні зі своїми рідними, виряжаючи їх на фронт. У них почуття обовязку передусім. Задля обовязку мусить закаменіти серце!

У них віра в призначення народу сильніша за все — навіть за материнську любов. Тому вони могутні, тому співають їм переможну пісню величезні нац. прапори...

3. ОЙ, ТРИ ШЛЯХИ ШИРОКІ...

З ріжних сторін нашої землі, ріжними шляхами і ріжними способами дісталися сюди наші люди. Багато їх тепер порозкидано по селах і містах мальовничої Баварії. Одні працюють, інші чекають на працю. Одні розуміють своє призначення, інші взагалі не розуміють чи не хочуть про це розуміти. Це, покищо — особиста справа кожної людини. Так у загальному. Ширше справа виглядає зовсім інакше. Коли взяти справу не з особистого, а з нашого національного погляду, то справа зрозуміння сьогоднішнього положення нашої еміґрації куди важніша. Треба тільки уважніше придивитися до всього, що навколо діється коло нас, треба направду побачити людей, серед яких ми тепер живемо.

Мої знайомі, які мають можливість більше відвідувати наших людей, порозкиданих по різних місцевостях Баварії, кажуть:

— Наші люди всюди однакові!...

Це для мене вповні вистарчає. В цьому реченні я відчуваю »однаковість« у повноті: то значить, що ми ще досі нічого не навчилися, що прогайнували дорогий час, »не завважили«, де ми і серед якого окруження і що ми взагалі не думаємо скоро поправити всього. Дуже прикре й сумне. У противажності до попереднього — небо й земля.

Думаю над цим довгі дні і приходжу до висновку, **що далі мусить усе змінитися.** Наслідки довговічної неволі відчуваються дошкульно, то правда. Та, знову, — **ми ж нові люди з новітніми поглядами на світ.**

Скажіть мені приятелі, що перебуваєте близько мене і належите до тих »всюди однакових« — чи ви коли звертали увагу на такі звичайні речі:

1) Що, де і коли Ви говорите.

2) Що, де і коли Ви робите.

3) Чим і коли заімпонували Ви людям, серед яких живете.

4) Чим і коли Ви прислужились до того, щоби імя нашого народу мало якнайкращу славу серед тих людей, серед яких тепер живете.

Звертали Ви увагу на ці звичайні речі? Ні?! Це дуже шкода! Знайдіть хвильку часу і пригляньтесь до поглядів оточуючих Вас людей. Побачите, як вони пильно стежать за найменшим Вашим рухом, з якою жадобою ловлять вони кожне добре слово з Ваших уст, а з якою насолодою слухають, коли їм розповісти про славу й величність нашого народу, про красу нашої Батьківщини...

Це не звичайні справи — це один з найважніших наших обовязків супроти нашої Батьківщини!

Пригляньтеся навкруги, як люди з окруження все віддають для обовязку, а ми не хочемо виповнити дрібниці: бути добрими дітьми своєї Матери.

Брати і сестри! На наші добрі діла дивляться не лише мешканці цієї країни, де ми тепер живемо. На це саме жде наша Батьківщина. Про це завсіди і всюди памятаймо!

(Д. б.)

Справи

На шляху до суспільної перебудови

Численні статті й замітки в пресі про потребу перебудови суспільного організму нашого народу є найкращим доказом, що в цій ділянці поважне завдання до виконання стоїть перед нами. Дуже добре діється, що стільки людей цією справою займається, про неї думає. В суспільному розвою, в розбудові суспільних станів і верств ми справді залишилися далеко позаду других. У відношенні до кількости населення замало в нас ремісників, замало купців, промисловців, замало кваліфікованих робітників. А наслідком цього суспільність проявляє замалу пруживість, замалий розгін і є замало відпорна у відношенні до зовнішних, проникаючих між нас сил. Бо наша суспільність є ще в такім розвоєвім стані, що в ньому сама своїми силами не є в змозі задоволити всіх своїх потреб і виконати всі життеві завдання.

Дотепер в напрямі усунення цього недомагання робилося досить багато. Але це все було тільки пробою, тільки першими кроками на шляху до справжньої суспільної перебудови. Бо: 1) в одному поколінні не в силі основно змінити суспільного наверствування, 2) не заіснувала ще повна зміна наставлення в цьому напрямі, а без цього не буде ніякої перебудови, що огорнула б справді всебічно ціле життя.

Повна зміна переконань, а з цим і повна перебудова суспільного наверствування може прийти й прийде щойно з новим поколінням. Ніде правди діти, що попри принагідні святочні фрази не є ще справою нашого глибокого переконання те, що всі суспільні стани є рівнорядні, що немає гірших чи ліпших станів, а є гірші чи кращі люди; і пошана належиться не за те, що хтось належить до того чи другого стану, а за те, що хтось — ким він не був би під оглядом свойого зайняття — є чесним громадянином, добрим працівником. Бо немає сьогодня *аристократичного стану*, а є тільки *станові аристократії*. На жаль наше старше покоління, виховане в зовсім інакшому дусі (в їхній молодості ремісника чи купця уважалося за щось гірше — „підеш до шевця!" — була найбільша погроза для лінивого й нездалого сина). Це дуже болюче відбилося на національному обличчі наших міст. І хоч сьогодні вони — ці зі старшого покоління — вповні цю справу бачать, проте не перейшли вони в цім напрямі „переоцінку цінностей" в її найглибшому духовому значенні. Бо „правда пробивається щойно в другім поколінні, коли вимре покоління, що виросло в блуді". Раз замолоду налита якимсь світовідчуванням людина, носить слід цього аж до смерти. І тому кроки молодого покоління треба спрямовувати в бажаному для спільноти напрямі вже в шкільному віці. А оформити в якийсь спосіб молодь це значить — оформити в цей сам спосіб будуччину народу й безпосередньо вплинути на його майбутній розвій.

В останніх днях вийшов розпорядок про примус доповнюючої науки в школах для ремісничих і купецьких учеників. Примус цей має за завдання піднести загальний поземи ремісників та купців. З другого боку відповідні українські чинники подбали про сітку професійних шкіл для української молоді. Школи ці мають запевнити нашій молоді здобуття матеріяльної підстави в будучому, а нашому народові заповнення прірв в суспільному організмі, що існують у зв'язку з браком міцного „третього стану". І тому треба, щоб у професійних школах знайшлося якнайбільше наших дітей, а суспільність щоби з відповідним зрозумінням і увагою ставилася до них.

Я. Г.

Обовязок дошколювати реміснчу і купецьку молодь

Шеф Краківського Дістрікту, відділ шкільництва, подає до відома (25. VII. 40): На підставі польської устави про організацію шкільництва, яка залишається правосильною, стаття 15 з дня 11 березня 1932 р. (Денник Урядовий з 7. V. 1932 ч. 38) підлягає обовязкові дошколювання, після відбуття обовязкової науки, і ця молодь обох полів до 17 року життя, що до школи вже не ходить.

Реетрації, згідно з обовязком відвідування професійних шкіл, підлягає наразі тільки ця молодь мужеська й жіноча, яка вже працює у ремісничій або купецькій професії, або має намір її присвятитись. Ця молодь повинна зголоситись у бюрі зголошень найближчої професійної школи з потрібними документами.

Кожний, хто свідомо і пляново противиться цьому зарядженню про обовязкове професійне шкільництво буде покараний грошовою карою або арештом.

*

Для нас, українців, це зарядження має особливе значіння, бо не тільки сприяє розвиткові професійного знання, але ще дає змогу, там де є достатня кількість термінаторів і купецьких практикантів, подбати про відкриття українських професійно-доповнюючих шкіл.

Наша суспільність (насамперед кооперація та купецькі і ремісничі гнізда) повинна спільно з Українськими Допомоговими Комітетами заопікуватись нашою професійно невишколеною молоддю, створюючи Профкомісії, які б піклувались цією так важливою для нас справою піднесення й зміцнення нашого міського елементу.

Однорічний торговельний курс у Ярославі

Управа однорічних торговельних курсів у Ярославі по закінченні першого однорічного курсу подбала про видання звідомлення друком. Зо звідомлення довідуємося, що Вищий Торговельний Курс, до якого треба було мати скінчену середню школу, покінчило 12 слухачів: Нижчий Торг. Курс покінчило 3 слухачів. Навчання відбувалося в пополудневих годинах, бо передполуднем курсанти працювали. Крім теоретичного навчання обовязувало відбуття практики у вказаних підприємствах. Відбуто ряд навчальних прогульок. Курси ведено на підставі дозволу Ляндрата в Ярославі.

Курс у Холмі

У Холмі відбувається шістьтижневий торговельний курс, затверджений владою. Учасники курсу по його укінченні одержать урядові посвідки. На курс вписалося 54 учеників. Курси відбуваються пополудні. Участь в них мусять брати обовязково всі місцеві купці, помічники і практиканти. Плянується перебудову курсу на тримісячний.

ЖНИВА В ДЕРЖАВАХ ЕВРОПИ.

Останні вістки про жнива в наддунайських державах кажуть сподіватися добрих вислідів. Це відноситься в однаковій мірі до Мадярщини, Румунії, Болгарії. В першу чергу Румунія має вищі як пересічні жнива, а вслід за цим буде могти деякі збіжа вивозити. Як відомо, вивіз збіжжа з Румунії може йти тільки до Німеччини або Італії. Це саме відноситься до других наддунайських держав. В Югославії слабші є збори пшениці, зате дуже добре представляється кукурудза. В скандинавських державах — Данії, Швеції й Норвегії — жнива вправді не дорівнюють деяким попереднім рокам, але є вистарчаючі. Гірше з балтійськими державами — Литвою, Лотвою й Естонією. Дотепер вигляди були там невеликі, а в звязку з останніми політичними подіями треба числитися з припиненням і занедбаним збором. У Швайцарії жнива розвиваються дуже добре. В Італії, яка в своїй апровізації опирається на організацію довозу й користання зі зроблених запасів — жнива є середні. Коли ж зважити про великі можливості ввозу, то постачання збіжжа Італії не може цього року натрапити на якінебудь недомагання. В Радянській Україні, згідно з найновішими даними, жнива повинні бути добрі, хоча у деяких місцях спізнені. Прилучені в цьому році Бесарабія й Буковина збільшать ще запас збіжжа, так, що в висліді повстане надвишка, яку треба буде експортувати. Наприкінці треба згадати про жнива в Англії. Воєнний стан, внутрішне замішання, звязане з безнастанним очікуванням безпосереднього німецького наступу, врешті брак робітників, обнизить цього року дуже поважно вислід англійських жнив. Це потягне за собою дуже поважні наслідки, бо з довозом збіжжа до Англії є щораз важче. Европейські доставці відтяті, а кількість кораблів, що можуть бути вжиті до перевозу збіжжа з заморських країв, швидко меншає від акції німецьких підводних човнів і летунства.

НАВЧАЛЬНА ПРАЦЯ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.

Продукційні можливості сільського господарства на терені Генерал-Губернаторства є ще дуже далекі від повного використання. Врешті дотепер ще навіть теоретично не устійнено, що, де й як найкраще належить управляти. З другого боку подавляюча більшість селян господарить перестарілими методами, а вслід за цим не осягає висоти плодів, яку повинна осягнути. І тому Відділ виживлення і сільського господарства при Уряді Генерал-Губернаторства розпляновує широку навчальну й досвідчальну акцію. В тій цілі організуватиметься для селян відповідні курси і будуть устроювати досвідчальні поля та огороди. Осередком досвідчальної роботи стане Сільсько-господарський Інститут в Пулавах над Вислою. Інститут цей керований визначними німецькими знавцями сільського господарства стане осередком і початком широко закроєної в цім напрямі праці. У нас, як відомо, організацією, що займається усіми ділянками сільського господарства є Т-во „Сільський Господар" з осередком у Ярославі. В найблизчих днях появиться перше число його журналу, що виходитиме як місячник під наг. „Сільський Господар".

Література

Ferdinand Fried — Wende der Weltwirtschaft, ст. 461, 29 графіконів. Накладом: Вільгельм Гольдман у Ляйпцигу, ціна 12 марок.

Автор аналізує структуральну крізу капіталізму, яка доводить до його повного розкладу. На цім тлі мусять зродитися нові напрямі, новий порядок. Перед нами розгортає автор образи боротьби за владу над світом, розділ світа на господарські стрефи врешті ролю заходу й нашої доби.

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

СЕРПЕНЬ

8. Четвер — Єрмолая, Пар.
9. Пятниця — Пантелеймона

— АДМІНІСТРАЦІЙНИЙ КУРС починається в Люблині (вул. Нарутовича 62) 12-го серпня ц. р Спис принятих кандидатів розіслано по поодиноких Допомогових Комітетах люблинської области (дістрікту). — Дальших зголошень не приймається. Оплати за харчі і приміщення 63 зол. (звільнення виключені). Оплата за навчання 50 зол. (частинні звільнення можливі на основі посвідок від Повітових Допомогових Комітетів). Український Комітет у Люблині.

— ЗАКЛИК! С. У. С. »Основа« Данціґ взиває всіх своїх колишніх членів якнайшвидше подати свої адреси у власному інтересі!

ВИДІЛ.

— ФІЛЬГАРМОНІЯ У КРАКОВІ. Осередком музичного життя у Ґенерал-Ґубернаторстві буде першорядна орхестра, що її, як »Фільгармонію Ґенерал-Ґубернаторства« доручено створити мінхенському диригентові д-рові Гансові Ророві, відомому керманичеві великих німецьких музичних свят у Мінхені. Осідком орхестри буде Краків. Орхестра буде зложена з найкращих сил колишньої варшавської оперної орхестри та кращих учеників колишніх музичних шкіл Польщі.

— ОПЕРА ГОГОЛЯ ПО ІТАЛІЙСЬКИ. У програмі опер найближчого сезону в Німеччині передбачена теж опера італійського компоніста Цанеллія до відомої комедії Гоголя »Ревізор з Петербурга«. Премієра опери відбудеться в одній з найкращих театральних будівель Німеччини в Дессав.

— КНУТ ГАМСУН І НІМЕЦЬКІ ВОЯКИ. Відомий найбільший сучасний письменник Норвеґії, Кнут Гамсун, дописує до резпрезентативної ілюстрованої ґазети німецьких вояків »Копенгаґенер Ілюстрірте«. Часопис приносить цікаві ілюстрації й дає яскравий образ того, як німецькі вояки встигли швидко зжитися з населенням Данії.

Короткі вістки

= ФІРЕР іменував П. Абеца німецьким послом у Франції.

= Д-Р ҐЕБЕЛЬС, німецький міністр пропаґанди, прийняв на авдієнції шведського дослідника Б. Берга.

= НІМЕЦЬКИЙ ПОСОЛ в Анкарі, фон Папен, що в поворотній дорозі зі Зальцбурґу задержався у Софії, склав візиту болгарському королеві.

= ФРАНЦУСЬКИЙ уряд усунув посла в Анкарі, бо в архіві ґен. штабу знайдено документи, що компромітують його діяльність в Анкарі.

= МІЖ ГОЛЯНДІЄЮ, Бельґією і Швецією знову наладнано корабельний рух.

= З РУМУНІЇ переселилося 112.000 осіб, зокрема жидів. Румунський уряд не робить ніякої перепони переселенцям.

= АНҐЛІЙЦІ ЗРАБУВАЛИ 260.000 тон харчів, призначених для Франції.

= НАСЕЛЕННЯ Ґібральтару мусітиме примусово виконувати працю біля будови оборонних укріплень.

= ДО КАДИКСУ прибуло два анґлійські кораблі, що привезли недобитків з інших кораблів, затоплених на Атлянтійському Океані.

= ШВЕДСЬКИЙ корабель »Сіґін« 1.972 тон місткости затонув.

= ПРЕЗИДЕНТ КЕЛІ, провідник американського леґіону, виступив зі заявою проти вербування до війська. Він запропонував створити однорічний вишкіл для одноміліонового леґіону, бо Америка не веде війни.

= В АМЕРИЦІ твориться нова третя партія. Сенатор Ландін закликає основувати »партію правдивих американців«.

= З ГОН-КОНҐУ виселюють анґлійських громадян до Австралії. Це викликало велике негодування серед анґлійців, які докоряють анґлійському урядові, що це виселення відбувається серед жахливих умовин.

= З ПРИВОДУ АРЕШТУВАННЯ анґлійських шпигунів в Японії, анґлійці почали репресії супроти японців в Анґлії.

= ЯПОНСЬКИЙ амбасадор Горікуші вручив американському державному департаментові протест свого уряду проти заборони вивозу бензини з Америки.

ВИІМКОВИЙ СТАН У ҐАНДЕН.

Ню Йорк, 4. 8. У звязку з великим вибухом у фабриці фарб у Ґанден (Америка) бурмістр проголосив на території міста виімковий стан і мобілізацію міліції. Слід відмітити, що ця фабрика мала великі втрати.

ДЕРЖАВНИЙ РАДНИК ОГАШІ ВІЦЕМІНІСТРОМ ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

Токіо, 2. 8. Б. державний радник в Манджурії, Огаші, став віцеміністром внутрішніх справ Японії.

З українського життя

ХОЛМ.

СЕЛЯНСЬКИЙ ЗІЗД.

В неділю, 21. липня ц. р. відбувся в Холмі, в салі єпископскої палати зізд представників сіл холмського повіту, що його скликав Український Комітет. Величезна саля виповнена по береги. У програмі стояли пекучі питання українського життя, церковні справи, шкільництво, господарські потреби й ін.

Серед учасників зізду були: голова „Рідної Хати" письменник В. Островський, орґанізаційний референт Ц. К. у Кракові інж. Бойдуник, головн. директор Союзу Коопер. Іванів, аґрон.-інж. А. Романенко, одинока з жінок сільських священиків п-ні Ворварова, аґр. Остапанко й ін. Село репрезентували учителі і селяни. Кожний легко міг відчути, що холмське село не балакуче. Але по тому, як воно реаґувало рясними оплесками на думки промовців, з якими згоджувалося, особливо в пекучих церковних справах, легко було оцінити, як свідомо й поважно ставиться воно до питань життя.

Особливо гаряча дискусія була над церковними справами. Всі промовці, підтримувані рясними оплесками селян, домагалися, щоб загарбані полями церкви й церковні землі негайно повернено православному населенню; щоб духовенство на Холмщині було українське й щоб серед нього не було ворогів українства та щоб усе воно враз зі своїми жінками, брало участь у національній відбудові Холмщини, щоб священиків, які ставляться ворожо до українства, а навіть „невтрально" усунено; **щоб у церквах вживалася лише українська мова**; щоб виховниками українських дітей були українці і т. п.

В дискусії над шкільництвом особливо підкреслювали упослідження українських шкіл та українських учителів, а також звертали увагу на небезпеку дальшої польонізації. Ця небезпека виринає тому, що в селах, де штучно, при допомозі осадників, створена польська більшість, а українці, внаслідок виселення, підчас війни багатьох родин на схід, не дають вимаганої кількости дітей, щоб мати українську школу, діти можуть польонізуватися в польській школі.

Селянський зізд підкреслив, що необхідно створити цілу низку шкіл, особливо технічних і висунув домагання, щоб було покликано на директора української ґімназії в Холмі п. Пекарського, б. директора української ґімназії в Рівному. В ділянці господарства приявні обміркували ріжні пекучі справи і між іншим підтримували думку про необхідність заснування т-ва „Сільський Господар". В кожній із згаданих ділянок принято відповідні резолюції.

МИСТЕЦТВО І НАРОДНІЙ ПРОМИСЛ.

За 600 років чужого панування на Холмщині не було ні одного моменту, що сприяв би тут розвиткові мистецтва і мистецького народнього промислу. Навпаки, чужі володарі робили все, щоб їх знищити. А проте холмщани, живучи українським національним життям, не переставали плекати українське народне мистецтво. Останні 22 роки багато знищили в цій ділянці. Але не все.

„Рідна Хата" в Холмі взяла на себе важку працю у справі рятування решток народньої творчости і промислу. Повстала секція „Мистецтва й народнього промислу", що робив заходи у справі основування в Холмі обласного музею, в якому хоче врятувати все те, що ще не знищено: в ділянках кераміки, різьбарства, вишивок, ткацтва, народнього одягу тощо. Одночасно згадана секція ставить собі завдання відробити й розвинути народній промисл Холмщини, а в зовсім спустошених ділянках дещо прищепити, позичаючи все, близьке по духу холмщанам, з сусідних українських земель.

Свою працю „Секція мистецтва й народнього промислу" започаткувала збиранням по селах зразків цього промислу для обласного „Музею Народнього Промислу Холмщини".

СОБОРНИЙ ХОР І ЦЕРКОВНО-НАРОДНІ ХОРИ ПО СЕЛАХ.

Щоб дати Холмові добрий церковний хор при відзисканому Соборі, Діловий Комітет відновлення цього Собору, а властиво голова Комітету ред. В. Островський і секретар інж. А. Романенко, поробили заходи, щоб підтримати істнуючий хор грішми й голосами. авдяки енерґії інж. Романенка, здобуто вже біля 4.000 зол. на оплачування хористів до кінця року. Праця над збільшенням фонду на утримання хору йде далі. За допомогою „Рідної Хати" під кермою ред. В. Островського притягнено вже 10 нових співаків і диригент п. Куриленко розпочав проби хору. Треба надіятися, що хор під вправною рукою п. Куриленка стане першою мистецькою прикрасою Собору.

Але є надія на більше. На бажання громадянства, яке прийшло соборному хорові з грошевою допомогою, хор має бути одночасно і репрезентаційним національним хором у Холмі.

„Рідна Хата" йде по цьому шляху далі: вживає заходів, щоб підсилити й підняти всі церковно-народні хори по селах і восені або взимі скликати зізд цих хорів та дати їм можливість станути до мистецько-конкурсових змагань. З цією метою „Рідна Хата" звертається до отців парохів повіту з відповідніми закликами.

КУРС ДЛЯ ОРҐАНІЗАТОРІВ МОЛОДІ.

Референт виховання молоді Холмського Українського Комітету м-р Адам Антонович, який лише недавно прибув у Холм, встиг уже поробити заходи у справі наладнання справи фізичного і духового оформлювання молоді. Взявши під свою опіку молодь Холма й спершися на неї, проф. Антонович енерґійно взявся до орґанізації молоді сіл. Щоб мати там хоч так-сяк підготованих орґанізаторів, він зорґанізував у Холмі, в домі української ґімназії, триденний (від 28. до 30. липня) курс для цих орґанізаторів. У курсі взяло участь 60 осіб, здебільша селянські діти (частинно учителі й учительки).

20. липня ,від 6 год. попол., відбулося святочне закриття курсу, в якому взяли участь представники Українського Комітету, та українських орґанізацій. Свято почалося підтягненням українського прапору і нац. гимном. Далі йшли руханкові вправи, получені зі співом українських пісень і народні танці. Осяги 3-денного курсу більші, ніж можна було сподіватися.

Свято закінчено спільним „чаєм", у якому взяло участь і старше громадянство. Гарно накриті і прикрашені квітами столи, бадьорі, усміхнені обличчя молоді, щасливі радістю за молодь старші громадяни, — все це творило дуже милу, родинну атмосферу. Зчерги голова „Рідної Хати", ред. В. Островський закликав у своїй промові молодих орґанізаторів та інструкторів вміливо вести молоде село до того нового життя, що родиться в Европі під гомін гармат і бомб. Представники молоді дякували старшим громадянам за опіку й закликали своїх товаришок і товаришів бути завжди готовими до найтяжчої праці й жертв.

На закінчення свята молодь весело забавилася.

ЗІЗД КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ДІЯЧІВ.

28. липня в салі української ґімназії відбувся зізд культурно-освітніх референтів при Українських Повітових Комітетах Холмщини (з Підляшшям). Представників з деяких повітів бракувало. Реферував референт культурно-освітнього відділу Центр. Комітету у Кракові м-р Дужий. Перед рефератом представники повітів склали короткий звіт з культурно-освітньої праці в цих повітах. — Звіти проречисто виявили громадянству, що, не зважаючи на великі зусилля, осягами праці ще не можна радіти. Довідалися ми з них і те, що праця йде нерівномірно: чим далі від Буга на захід і чим далі від Холма до північних та південно-західніх периферій, тим слабше.

То ж зрозуміло, що вивязалася гаряча дискусія над цією важною і болючою справою. В дискусії брали участь шкільний інспектор Білик, голова „Рідної Хати" В. Островський, представники Грубешівщини п. Герасимюк, Самохваленко та інші. Порушено багато дуже пекучих справ. На жаль, за браком часу члени зізду мусіли дуже обмежуватися у своїх виступах і започатковану акцію не насвітлено з усіх боків. Тому-то другий такий зізд і то в найкоротшому часі був би дуже побажаний. Але щоб він осягнув мету в повній мірі, були б бажані реферати місцевих культурно-освітніх працівників, які зясували б місцеві умовини праці та необхідні цілі і засоби її.

УКРАІНІКА В ЛЮБЛИНІ.

„Секція Мистецтва і Народнього Промислу" „Рідної Хати" в Холмі, яка — до речі — недавно повстала, запросила п. Бориса Ржепецького з Люблина прочитати реферат на тему „Украініка в Люблині". Реферат відбувся в неділю, 28 липня, в салі єпископської палати. З приємністю треба зазначити, що орґанізаторам вдалося притягти на реферат немало холмських міщан і селян здоколичних сіл. І саля була виповнена по береги. Бачили ми тут і холмських інтеліґентів, але не в такій кількості, як можна було сподіватися.

Перед рефератом голова „Рідної Хати" ред. В. Островський сказав коротке слово про завдання мистецької секції, на працю якої призначив прелеґент дохід з реферату (добровільні датки).

Двогодинний реферат п. Б. Ржепецького був дуже змістовний, опертий на численних цитатах ріжних наукових джерел. У першій частині прелеґент познайомив зібраних громадян з тим беззпірним фактом, що українське населення в старі часи займало терени аж до Люблина, а деінде й до Висли. В другій частині говорив саме про украініку в самому Люблині. Реферат викликав велике зацікавлення, зокрема доказами, що українська культура сягала своїми впливами далеко на захід.

Розуміючи велике освідомлююче виховне значіння реферату п. Ржепецького зібрані громадяни подякували йому рясними оплесками, зокрема провід „Рідної Хати" та її „Секції Мистецтва и Народнього Промислу".

—o—

КАНАДА ПРИПИНИЛА БУДОВУ ЛІТАКІВ ДЛЯ АНҐЛІЇ.

Ню Йорк, 7. 8. Канадійське промислове підприємство, що перед трьома місяцями почало будувати літаки для Анґлії, припинило дальшу будову, бо Анґлія не доставила необхідні складові частини. У майбутньому це товариство будуватиме літаки для Америки.

—o—

Листування Адміністрації

Вп. Поліщук Микола — Магдебурґ: Грошей ми ще не отримали. Часопис висилаємо.

Вп. Личковський Ярослав — Конін; Вільків: Грошей ми ще не отримали. По кінець липня довжні Ви нам 14.90 зол.

Вп. Василюк Ніканор — Бад Гамбурґ: Адресу змінили. Одержали від Вас 10.— зол. До кінця липня належиться нам за »К. В.« 0.50 зол Просимо за дальшу передплату.

Вп. Смолень Іван — Вороблик Шляхотський: З гумористичних видань маємо на складі Співомовки Ст. Руданського в ціні 1.— зол., з пересилкою 1.30 зол. Висилаємо за попереднім надісланням грошей.

Вп. Матчишин Осип — Еберсвальде: Адресу змінили. За »К .В.« по кінець серпня ц. р. належиться нам 15.25 зл.

Вп. Д-р Строцький Іван — Сталяґ IX C: Гроші одержали. За »К В.« до кінця серпня належиться нам 2.25 зол.

Вп. Васильовський Микола — Ґросфанер: За »К. В.« належиться нам 1.60 зол. до кінця вересня. В мужі довіря принимаємо.

Вп. Кудрик Лука — Іфінґен: До тепер ми отримали тільки 10.50 зол. »Іл. В.« висилаємо Передплата заплачена по кінець червня ц. р.

Вп. Бартків — Навен: По кінець липня ц. р. належиться нам за »К. В.« 14.60 зол. Висилаємо Вам »Кр. В.« і »Іл. В.«, просимо вирівнати залеглість і передплату по кінець року за »К. В.« в сумі 32.10 зол., за »Іл. В.« 8. —зол. — разом 40.10 зол.

Вп. Ілик Дмитро — Сянок: Гроші отримали. Передплата »К. В.« заплачена до 10. вересня ц. р.

Вп. Фіріщак Осип — Берлін: До тепер ми отримали тільки 7.50 зол. Передплата заплачена по 20. VI ц. р. »Іл. В.« висилаємо.

КОНЦЕНТРАЦІЯ ЯПОНСЬКОЇ ФЛЬОТИ БІЛЯ ГАЙНАН.

Рим, 7 8. Аґенція Стефані повідомляє зі Шангаю, що китайські часописи пишуть про те, що Японія має сконцентрувати свою фльоту в полудневому Китаю, біля островів Гайнан і в заливі Тонкінґу.

З Формози відійшли до полудневого Китаю більші військові відділи. На острови Гайнан прибув адмірал Чумі, щоб особисто кермувати операціями.

—o—

Оголошуйтесь в „К.В."

ОГОЛОШЕННЯ

Комісарська Управа Фірми
Краків, Ринок число 30.
ЯКІВ ҐРОС
поручає українській клієнтелі
порцеляну, кришталі, лямпи

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Старшини, підстаршини й козаки 6-ої Стрілецької дивізії відгукніться на адресу: Гриць Запара, Krakau, Orzeszkowa 7.

Здібні вишивальниці можуть зголоситися до праці в »Гуцульськім Мистецтві«, Краків, Ринок 18.

Дмитре Ферлей (с. Степана) з Балинець, напиши до Адміністрації »Краківських Вістей«, (Krakau Karmeliterstr. 34/II.) для Місика. 802 4-5

Шукаю помешкання (приміщення) при інтеліґентній родині, що заопікувалася б моєю дитиною тоді, коли я буду працювати Зголошення: Краків, вул. Ґрабовського 4, м. 5. 813 3-4

Оксана Вальчик, Сокаль-Забужжя, подай свою адресу до Адм. »Кр. Вістей« для Олі. (Krakau, Karmeliterstrasse 34/II.) 820 2-5

Свояків, Знайомих, Товаришів і Товаришок повідомляємо, що наша адреса така: Ledigenheim Nippe, Post Heimboldshausen. Werra. Deutschland — і просить до нас часто писати. Курдидик Анатоль і Микола, Каліка Петро, Баніж Луць, Максимик Олекса, Вовк Степан, Ваплик Михайло, Юринець Іван, Ярмола Теодор, Корнійчук Василь, Бутько Микола, Денис Іван, Смалій Іван, Королько Теодор, Петро Ярмола. 822 2-2

Кравецьку машину „Singer" може набути тільки українець. Ярослав, Собіського 8., Копанський. 831 1-1

Тов. Якимець Ярослав, Богатківці пов. Підгайці, відізвися на адресу: Кавець Петро, Steinau (Oder) üb. Breslau. — Molkerei. 812 1-2

Микола Гринишин, с. Молодовичі, пов. Перемишль, обізвись. — Катря Лиско, Краків, Ожешкова 7. 839 1-1

Уневажнюю вкрадені документи: »Довуд особісти«, леґітимацію Українського Допомогового Комітету в Кракові, дипльомову посвідку з Акад. Закордонної Торговлі у Львові. Всі документи видані на прізвище Ярослав Придаткевич. 820 1-1

Намісник Йосиф, село Валось пов. Березів, — відізвися! Просить брат Намісник Іван, Бад-Ґрунд (Гарц) Вінтерберґ. 834 1-1

Мирослав Кокар зі села Чехів пов. Броди шукає своїх Знайомих: M. Kokar. Alfeld Zeine-Zand. Post „Hahn Wart Niedersachsen. 832 1-1

Вільшаничани й Друзі відгукніться: Boleslaus Borsuk Eberswalde (Westend) Schull Str. Waldlager z. 6.833 1-1

Пошукую фахової провідниці для захоронки. Зголошення: Баранецький, Сянік, Суд. 823 2-3

Друзі! Відізвіться на адресу: Володимир Ганишин (із Рогатина), Volksdeutscher Lager, Aussig—Kleische. Sudetengau. 836 1-1

Друзі! Відізвіться на адресу: Йосип Петрук (із під Луцька), Volksdeutscher Lager, Aussig — Kleische Sudetengau. 837 1-1

Друг Михайло Табачук із Которин, відізвіться на адресу: Гаврило Маґаль, Константинів, Біла Підляшська. 838 1-1

Отче Нагаєвський Сидір і Васильку Чех, відізвіться! Просить Михайло Дутка з села Берлин. Теперішня адреса: Dutka Michael, Peine in Hannower Neustr. 14 bei Karus. 839 1-1

Хто знає адресу інж. Тонка Лушпинського зі Стецеви, зволить подати Іванові Герасимовичеві, — Krakau. Lubelska-gasse 25. (Arbeitsamt).

Друзі зі сіл: Вірхівці та Карашинці пов. Копичинці, відізвіться на мою адресу: Іван Галабецький, — Berlin, Waissensee, Brauhausstr. 11/II bei Scharnach. 840 1-1

Дмитро Ґродзінський і родина з Линева (Волинь) просять Знайомих відізватися на адресу: Volksdeutscher Lager, Assig Kleische, Sudetengau 835 1-1

„Küche und Heim"
:-: Inhaber Bruno Galuszka :-:
Гуртівня кухонного приладдя
ЕМАЛІЯ
АЛЮМІНІЙ
СКЛО
ФАЯНС
ПОРЦЕЛЯНА
Краків, Agnesgasse 2.
579 20-25

Косметика та перфумерія
Гурт і деталя
І. Мінґельґрін
Краків, вул. СТРАДОМСЬКА 10. 720 7–10
Замовлення українських клієнтів із провінції полагоджуємо швидко та всічливо. КОМІСАРСЬКА УПРАВА

УНІВЕРЗАЛЬ
усякого рода
БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІЯЛИ:
цегла, цемент, папа, дахівка, цементово-азбестові плити „Етерніт", кафлі, тростинові мати, тер, асфальт, вапно й т. п. — ВАҐОНОВО ТА ДЕТАЛЬНО.
Краків, вул. Старовісльна 28. Тел. 129-37.
719 9-20

Українці купують
порцеляну
скло
кришталі
у фірмі **Яків Дінер**
591 19-25
Краків, вул. ШЕВСЬКА 20.
Treuhänder — Paul Schwarz

МІЖНАРОДНІЙ ТРАНСПОРТ А. Сп.
„Польський Льойд"
Краків, Фльоріянська 23,
Телефон 101-59.
Міжнародня спедиція, полагоди митних справ,
Магазинування, транспорти меблів,
Збірні транспорти з усіх більших міст Німеччини,
Заладування та виладування в усіх більших містах Генерального Ґубернаторства.
Інформації в справах імпорту та експорту.
723 4-5

Присилайте передплату

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/12 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу, — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.
ПЕРЕДПЛАТА »Кр. В.«: Цінник передплати поданий на першій сторінці. Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.
ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерал-Губернаторства належить посилати переказами або чеками нашого видавництва PSch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини на адресу: „Ukrainische Nationale Vereinigung" Berlin W. 50. Ansbacherstr. 15. З Протекторату на адресу: P robojem".Praha XIV-65 post. schr. 3. Курс 1 нім. марки 2 золоті; 1 чеської корони 20 сот. При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші.
Звертаємо увагу подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор Л. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Кармелітська 34, II. Телефон 230-39
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.

Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil; Hauptschriftleiter L. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Karmeliterstrasse 34. II. Fernsprecher 230-39. Druck: „Nowa Drukarnia Dziennikowa". Kommissarische Verwaltung. Krakau, Orzeszkowagasse 7. Fernsprecher. 102-79